

KLAGANDE:

Conrad Lugauer, innehar A1-licens

OMBUD:

Advokat Jesper Arvenberg

ÖVERKLAGAT BESLUT:

Måldomarnämndens vid Sörmlands Travsällskap beslut 2020-11-08.

- - - - -

Måldomarnämnden vid Sörmlands Travsällskap har i beslut 2020-11-08 dömt Conrad Lugauer till böter 48 000 kronor och körförbud 2020-11-27 till och med 2020-12-26 för olämpligt uppträdande (lopp 9, Breeders Crown, final 3-åriga ston med 800 000 kronor i förstapris och med 1 600 000 kronor i förstapris för premiechansade hästar).

I måldomarnämndens beslut anges att det olämpliga uppträdandet bestod i att Lugauer efter målgång körde ikapp en medtävlarens ekipage och tryckte ner detta utanför banan. I måldomarnämndens beslut redovisas även att Lugauer ansåg sig ha blivit störd/hindrad av medtävlarens ekipage under loppet och att Lugauer var arg däröver.

Lugauer har överklagat måldomarnämndens beslut beträffande påföljden och yrkat att påföljden lindras.

Överdomstolen, som med Lugauers medgivande handlagt ärendet genom i huvudsak skriftlig handläggning, har

- a) tagit del av måldomarnämndens beslut,
- b) tagit del av ett filmklipp (s k drönarfilm) utvisande händelseförloppet i samband med målgång i loppet och fram till cirka 200 meter efter mål,
- c) tagit del av Lugauers skriftliga inlagor,
- d) tagit del av ett skriftligt yttrande från Svensk Travsports (ST) förbundsjurist Göran Wahlman och,
- e) inhämtat muntliga uppgifter från måldomaren Thomas Flink.

Lugauer har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Han underkastar sig ansvar för olämpligt uppträdande. Den ådömda påföljden avviker emellertid från gällande praxis. Olämpligt uppträdande renderar vanligtvis körförbud om 14 dagar för förseelser som inträffat under lopp. *Lugauers* förseelse har inträffat efter målgång. Förseelser under pågående lopp måste anses vara allvarligare än förseelser som inträffat efter målgång. Det finns inte anledning att utdöma bötesbeloppet efter loppets höga prissumma. Det inträffade var inte förenat med några allvarliga risker för aktiva eller djur. Mot denna bakgrund finns det förutsättningar att frånga Svensk Travsports Mall för påföljder (påföljdsmallen). *Lugauer* har som skriftlig bevisning hänvisat till tre påföljdsbeslut, meddelade av måldomarnämnder.

Thomas Flink har uppgett att ST genom domarbasen Jonny Staf gett måldomarnämnderna den instruktionen att olämpligt uppträdande, där man "tar saken i egna händer", ska bedömas som en C-förseelse gånger tre. Påföljden bestämdes efter det förstapris hästen kunde ha vunnit. *Lugauers* häst var premiechansad. Måldomarnämnden var enig i sin bedömning.

ST har i skriftligt yttrande anfört:

"Svensk Travsport (ST) kan konstatera att måldomarnämnden i Eskilstuna har dömt Conrad Lugauer till 48 000 kr i böter och 30 dagars körförbud för olämpligt uppträdande, helt i enlighet med påföljdsmall och av ST meddelade anvisningar (dubbel C-förseelse x 3).

ST finner dock att de anvisningar som meddelats, för ett fall som detta med 1 600 000 kr som möjligt förstapris för Conrad Lugauers häst, medfört icke förutsedda följder. Differensen mellan "vanliga" travlopp och denna typ av "storlopp" blir således oproportionerlig på ett icke avsett vis.

Förseelsen som sådan, att "ta lagen i egna händer" och genomföra en ren hämndaktion, är givetvis helt oförsvarlig och ska medföra en kännbar påföljd.

ST finner emellertid, med hänvisning till vad som anförts ovan, att påföljden kan stanna vid C-förseelse x 3, dvs. 24 000 kr i böter och 15 dagars körförbud."

Överdomstolen gör följande bedömning.

Enligt 38 § Tävlingsreglemente för Svensk Travsport (tävlingsreglementet) ska olämpligt uppträdande på publik-, ban-, stall- eller träningsområde bestraffas. Brott mot ST:s uppförandekod, oavsett tid och plats, kan komma att bestraffas som olämpligt uppträdande.

Tävlingsreglementets 68 § anger att vid överträdelse av tävlingsreglementet ska påföljd utdömas, om inte särskilda skäl föranleder annat. Enligt tillämpningsanvisning till 68 § ska påföljd utdömas med ledning av påföljdsmallen.

I påföljdsmallen anges vilka påföljder som kan utdömas vid förseelser mot tävlingsreglementet. Påföljdsmallen syftar till att ange riktpreis för böter och körförbud vid normalförseelser. Om omständigheterna i det

enskilda fallet så motiverar, får beslutande organ meddela såväl lindrigare som svårare påföljd än vad som följer av mallen.

Påföljdskategorierna indelas i A, B, C eller D- förseelser. C-förseelse anges som en grov förseelse och D-förseelse som en mycket grov förseelse.

Olämpligt uppträdande (kod 641) kategoriseras i påföljdsmallen som en A – D-förseelse.

Enligt påföljdsmallen utdöms för B- och C-förseelser ett bötesbelopp på grundval av förstapriset i loppet. Ett körförbuds längd utdöms med ledning av hur många lopp den dömde kört under föregående tolv månadersperiod.

Av påföljdsmallen för år 2020 sidan 10 framgår därjämte, att vid ett förstapris över 500 000 kronor bestäms bötesbeloppet med ledning av det förstapris en häst kan vinna, om den är premiechansad.

Lugauer har överklagat måldomarnämndens beslut endast såvitt avser påföljden.

Förseelsen har stora likheter med vad överdomstolen hade att bedöma i ärende ÖDB 09/2019. Där bestämde måldomarnämnden påföljden till böter och körförbud som motsvarade vad som rekommenderades i påföljdsmallen för en C-förseelse gånger tre (en s.k. trippel C). Måldomarnämnden vägde vid straffmätningen in att den dömde tagit "saken i egna händer" och att det förelegat risk för olycka. Överdomstolen, som anslöt sig till måldomarnämndens bedömning, uttalade att straffvärdet var högt och att påföljden var väl avvägt.

I ärende ÖDB 08/2020, som gällde olämpligt uppträdande under ett lopp (pisksnärt mot medtävlare), fastställde överdomstolen måldomarnämndens straffmätning, en s.k. trippel C.

Det framgår av filmupptagningen att Lugauer med sitt ekipage efter målgång, under drivning och synbarligen uppretad, sökte sig mot Carl-Johan Jepsons ekipage och gav detta en törn cirka 100 meter efter mål. Omkring 200 meter efter mål upprepades tilltaget, denna gång genom en till synes hårdare törn, vilket ledde till att Jepsons ekipage trycktes ner på banans reservspår.

Det är för överdomstolen uppenbart att Lugauer på grund av en av honom upplevd oförrätt under loppet, vid två tillfällen med kort mellanrum genomfört en ren hämndaktion och agerat fysiskt mot ett annat ekipage. Det har förelegat en olycksrisk. Lugauers agerande är helt oförsvarligt. Straffvärdet är mycket högt. Det saknar vid straffmätningen betydelse om förseelsen begåtts under eller efter loppet.

Överdomstolen ansluter sig - även i detta ärende - till måldomarnämndens bedömning att påföljden för förseelsen ska betecknas som en trippel C. Förstapriset i loppet översteg 500 000 kronor och Lugauers häst omfattades av den s k premiechansningen. Måldomarnämnden påföljdsbestämning, böter 48 000 kronor och 30 dagars körförbud, är i sig i enlighet med rekommendationerna i påföljdsmallen.

Fråga uppkommer då om det finns utrymme att sätta ner påföljden.

Tävlingsreglementets 68 § ger en öppning för att underlåta att utdöma påföljd, om det föreligger särskilda skäl. Det framgår inte av bestämmelsen att dömande instans kan sätta ner eller lindra påföljden.

Lugauer har i ärendet åberopat tre påföljdsbeslut meddelade av måldomarnämnder, vilka i sammanhanget har ett begränsat prejudikatvärde.

I ingressen till påföljdsmallen anges att, om omständigheterna så motiverar, beslutande organ får meddela såväl lindrigare som svårare påföljd än vad som följer av mallen. Enligt överdomstolens uppfattning ska denna bedömning ske med utgångspunkt från den förseelse som ska bestraffas. För att kunna meddela en lindrigare påföljd ska förseelsen framstå som mindre allvarlig, vilket inte kan komma ifråga för Lugauers del. Förseelsen är alltför allvarlig.

ST har i sitt yttrande tillstyrkt att Lugauers överklagande bifalls till viss del på så sätt att påföljden lindras. ST har som skäl anfört att en påföljdsbestämning med ledning av påföljdsmallen i ett lopp med hög prissumma medför "icke förutsedda följder". Som överdomstolen uppfattar ST, avses med sådana följder bötesbeloppets storlek och körförbudets längd.

Överdomstolen anser med hänvisning till vad som anförts ovan, att konsekvenserna av utdömd påföljd inte är en omständighet som kan beaktas i detta ärende. Icke förutsedda följder av anvisningarna i påföljdsmallen, kan endast åtgärdas genom ändringar däri.

Överdomstolen fastställer således måldomarnämndens beslut.

I tävlingsreglementet 76 § 7:e st, stadgas att den klagande ska erlägga en avgift som framgår av påföljdsmallen. Vid helt eller delvis bifall till överklagandet återbetalas avgiften.

Lugauer har inte fått bifall till sitt överklagande och överdomstolen erinrar om att han ska erlägga den föreskrivna avgiften.

Enligt tävlingsreglementet kan inte talan föras mot överdomstolens beslut.

I handläggningen har deltagit Olle Sohlberg, ordförande, Lars Morell, referent, Stefan Wendén, Seymour Wegebrand och Göran Sandh (enhälligt).

På överdomstolens vägnar

Olle Sohlberg
Ordförande

